

ВИКОРИСТАННЯ ПОРОШКУ SPONGILLA LACUSTRIS ДЛЯ ЛІКУВАННЯ СПОРТИВНИХ ТРАВМ

Ю.С. ЦЕЛЮБА, В.С. КИСЛИЧЕНКО, З.І. ОМЕЛЬЧЕНКО

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Кафедра хімії природних сполук, snsvs@mail.ru

Навряд чи знайдеться хоча б одна людина, яка б жодного разу в своєму житті не стикалася з синцями та забиттями. Інколи сині плями виникають на тілі навіть після доторкання пальцями, причина яких – надчутливі шкіряні покрови. Таким людям мазь від синців необхідна постійно. Розтягнення зв'язок, забиття, вивихи належать до травм, які найчастіше зустрічаються у спортсменів. У більшості випадків при лікуванні цих ушкоджень використовують мазь «Троксевазин», «Ліотон» та ін. Зважаючи на дані літератури, порошок бодяги у вигляді кремів, гелів, мазей здавна застосовувався при травмах. Засоби з бодягою в основному представлені російськими виробниками: гель «Бодяга» торгівельної марки «Ботаніка» фірми Твинс Тек (Росія), бальзам «Миротворец» з екстрактом бодяги, біогель «Бадяга» компанії «Сустамед». Але треба відмітити, що на ринку України асортимент засобів на основі бодяги обмежений, хоча є досить доступним за ціновою політикою. Тому створення ефективного вітчизняного лікарського засобу для лікування спортивних травм є актуальним і перспективним. Бодяга – *Spongilla lacustris* – є представницею типу губок *Spongia* і належить до групи кременевих губок *Comacuspongia*, сім. *Spongillidae*. Найчастіше використовується у вигляді меленого порошку губки. Ми пропонуємо використовувати порошок бодяги з маслом чумизи в співвідношенні 2:1. Цю суміш необхідно наносити на уражені місця на 10-20 хв, після чого ретельно змити теплою водою. Порошок бодяги сприяє активації кровообігу, зменшенню болей і забезпечує ефективну розсмоктуючу та антигеморагічну дію. Масло чумизи (італійського проса), окрім багатого жирнокислотного складу, містить такі стероїдні сполуки, як ергостанол, γ -ситостерол,

стігмастерол, холест-5-єн-3-ол, 24-пропіліден, ланостерол. За сучасною систематикою рослин чумиза (*Setaria italica*) належить до великої родини злакові (Poaceae). Чумиза культивується на території України, тому сировинна база її необмежена. Плоди чумизи містять від 5 до 8 % жирної олії. У тибетській медицині плоди чумизи здавна застосовуються як ранозагоювальний засіб. Таким чином, масло чумизи виявляє протизапальну, репаративну дію, що в поєднанні з фармакологічною активністю порошку бодяги є досить ефективним для лікування спортивних травм.

ВОЗМОЖНОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ ДИЕТИЧЕСКИХ ДОБАВОК ДЛЯ НОРМАЛИЗАЦИИ ФУНКЦИЙ ЦНС

Н.А. ЦУБАНОВА, А.Ф. ПИМИНОВ, Т.Д. ГУБЧЕНКО

Национальный фармацевтический университет, г. Харьков, Украина

tsubanova@rambler.ru

В большинстве случаев заболевания ЦНС являются полиэтиологическими, с выраженным клиническим симптомокомплексом, прогрессирующим течением, часто приводящим к инвалидизации и смертности, что существенно ограничивает возможности применения диетических добавок (ДД), которые можно рекомендовать только для небольшого перечня патологий ЦНС, например, таких как: синдром хронической усталости; повышенная тревожность, стресс и др. Все ДД, применяемые для нормализации функционального состояния ЦНС, можно условно разделить на три основные группы: 1) непосредственно влияют на метаболизм и функционирование нервных клеток; 2) улучшают кровоснабжение головного мозга; 3) влияют на психоэмоциональное состояние. Компоненты входящие в состав ДД влияющих на метаболизм и функционирование нервных клеток – аминокислоты, жирные кислоты, витамины группы В, лецитин и др. Компоненты входящие в состав ДД улучшающих кровоснабжение головного мозга – БАВ гинкго билоба, каштана